

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Győri Ítéltábla dr.Iglódi Endre ügyvéd által képviselt felperesnek dr.Kiss Lajos ügyvéd által képviselt I.r., II.r., III.r.,IV.r. és V.r. alperesek ellen 6.760.000 forint kölcsöntartozás és jár. megfizetése iránt a Zala Megyei Bíróság előtt folyamatba tett perében Zalaegerszegen, 2009.évi szeptember hó 23.napján 6.P.22.095/2008/24.szám alatt hozott ítélet ellen a felperes részéről 27.sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

Ítéletet:

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét a megfellebbezett részében azzal a pontosítással hagyja helyben, hogy amennyiben az I-II.r. alperesek ellen vezetett végrehajtás eredménytelen marad. III-IV.r. alperesek tűrni kötelesek, hogy a felperes a **helység 1-i ...1.hrsz.** alatti ingatlanból nyerjen kielégítést.

Köteles a felperes az állam részére az illetékügyben eljáró hatóság felhívására megfizetni 405.600 (négy százöttezer-hatszáz) forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

A megyei bíróság fellebbezéssel támadott ítéletében kötelezte az I-II.r. alpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 6.776.000 forint tőkét és ezen összegnek 2008.április 13.napjától szeptember 12.napjáig járó évi 15 % késedelmi kamatát, míg 2008.szeptember 13.napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatát.

A megyei bíróság megállapította, hogy a II-III-IV.r. alperesek között 2008.július 18.napján létrejött adásvételi szerződés a felperes irányában hatálytalan és a szerződés tárgyát képező **helység 1-i ...1. hrsz.** alatti ingatlan a felperes javára megítélt fő- és kamatkövetelés kielégítése érdekében végrehajtás alá vonható.

A megyei bíróság a III-IV.r. alpereseket ez utóbbiak tűrésére kötelezte. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

Kötelezte az I-IV.r. alpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 1.011.200 forint perköltséget. Megállapította, hogy az ítéletnek az I-II.r. alpereseket a felperes javára marasztaló 5.200.000 forint és annak 2008.április 12.napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatának megfizetése erejéig előzetesen végrehajtható.

Ítéletének jogi indokolása szerint az I-II.r. alperesek testvérek, szüleik a III-IV.r. alpereseket. Az V.r. alperes az I.r. alperes volt házastársa. Házasságukat a **Helység 1i Városi Bíróság** a 2009.február 19.napján meghozott és ekkor jogerőre emelkedett

7.P.20.018/2009/5.sorszámú ítéletével felbontotta. Kettőjük között a házassági életközösség 2005.novemberében szűnt meg, ekkor az I.r. alperes elköltözött az utolsó közös lakóhelyüket képező, az V.r. alperes szüleinek tulajdonában lévő **Helység 2, ...1.szám** alatti ingatlanból.

Az I. és V.r. alperesek 2007.november 27.napján írásban vagyonszétválást megszüntető szerződést kötöttek, mely szerint az V.r. alperes 2007.október 7.napján a **helység 3-i ...1.hrsz-ú** belterületi ingatlan vételére adásvételi szerződést kötött. Rögzítették, hogy a megszerzendő ingatlan kizárólag az V.r. alperes különvagyonát fogja képezni. Az ingatlan különvagyonai jellegét az I.r. alperes elismerte azzal, hogy arra a jövőben sem tart igényt semmilyen jogcímen.

Az V.r. alperes ezt az ingatlant - amelyen akkoriban egy félkész családi ház állt - ténylegesen 2008.február 7.napján vásárolta meg, az ahhoz szükséges hitelt pedig az I.r. alperes részben a felperestől vette fel.

A megyei bíróság először a felperes, valamint az I-II.r. alperesek között létrejött kölcsönszerződést bírálta el. Az I-II.r. alperesek a 2008.február 12.napján megkötött teljes bizonyító erejű magánokirat aláírásával 6.760.000 forint kölcsönösszeg átvételét elismerték, így a Ptk.242.§./1/ bekezdése alapján a bizonyítási teher átfordulása miatt a perben nekik kellett volna bizonyítani, hogy az általuk állított 5.200.000 forint tényleges kölcsön átadására került sor.

A tanúként meghallgatott **"A"** és **"B"** 5.200.000 forintról nyilatkoztak, ennek ellentmond **"C"** ügyvéd tanuvallomása, aki a felperessel egyeztetett arról, hogy 6.760.000 forint kölcsön kerül az alpereseknek átadásra. Zárt borítékban vette át a felperestől a pénzt amit nem számolt meg. Az I-II.r. alperesek az okirat aláírása, valamint a pénz megszámlálása után nem említették azt, hogy az általuk átvett összeg nem egyezne a kölcsönszerződésben feltüntetett pénzüsszeggel. Ezen túlmenően **"C"** előadta, hogy a szerződés aláírásakor jelen volt **"B"**, de ő az alperesek által átvett pénzt nem számolta át.

Így a megyei bíróság álláspontja szerint a peres eljárásban nem állapítható meg, hogy a szerződésben szereplő pénzüsszegnél az I-II.r. alperesek csupán 5.200.000 forintot vettek át.

Ezt követően vizsgálta az I-II.r. alpereseknek a kölcsönszerződés uzsorás jellegére vonatkozó részletes semmisséggel kapcsolatos védekezését is.

A megyei bíróság álláspontja szerint az uzsorának a Ptk.202.§-ában írt törvényi feltételei közül az objektív elem megléte a feltűnően aránytalan előnynek a szerződésben való kikötése a bíróság álláspontja szerint külön bizonyításra nem szorult, hiszen a kikötött havi 15 % (évi 180 %) mértékű kamat nyilvánvalóan eltúlzott.

A feltűnő aránytalansághoz társuló szubjektív elem fennálltát azonban a peradatok nem igazolták. Az I-II.r. alperesek a peres eljárásban nem bizonyították, hogy a kölcsönszerződés megkötésekor szorult hátrányos helyzetben voltak, és a felperes e körülmény ismeretében, annak kihasználásával kötötte meg a kölcsönszerződést.

A megyei bíróság azonban az V.r. alperessel szemben a keresetet nem találta megalapozottnak. A Csjt.30.§./2/ bekezdése törvényi vélelmet állít fel amellyel, hogy a házastársak bármelyikének a vagyonszétválás fennállása alatt kötött ügyletét másik házastárs hozzájárulásával kötöttnek kell tekinteni, hacsak a másik házastárs a vélelmet az ott írt feltételek bizonyításával meg nem dönti.

A megyei bíróság vizsgálta, hogy a kölcsönszerződés megkötésekor az I. és V.r. alperesek között fennállt-e az életközösség. A bontóperi ítélet indokolásában a kettőjük egyező előadása alapján tényként állapította meg, hogy az V.r. alperes az addig közösen használt **helység 2-i** ingatlanból 2005.novemberében költözött el, azóta külön élnek és az életközösségük ebben az időpontban megszakadt.

Ennek ellenkezőjét, azt, hogy a kölcsönszerződés megkötésekor fennállt az életközösség a Pp.164.§./1/ bekezdése alapján a felperesnek kellett volna bizonyítania a 16.sorszámú jegyzőkönyvbe foglalt tájékoztatásnak megfelelően. Ezen bizonyítási kötelezettségének azonban a felperes nem tett eleget.

Az, hogy a kölcsönügylet kapcsán közvetítőként eljárta **"B" Helység 2**en találkozott mindkettőjükkel, még az együttélés tényét nem alapozza meg. Az a tény, hogy az I. és V.r. alperesek 2008.augusztus 14.napján a **helység 3-i** ingatlanon megvalósítani kívánt lakásépítés céljára banki kölcsönt vettek fel, szintén nem alkalmas az együttélés igazolására. Mivel az I. és az V.r. alperesek között a házassági életközösség megszűnt, így házastársi vagyonközösség hiányában az I.r. alperes által a kölcsönszerződésben fedezetként jelzálog alapítása céljából felajánlott **helység 3-i** ingatlan nem minősül közös szerzeménynek.

Ezt követően a megyei bíróság vizsgálta a II-III-IV.r. alperesek között létrejött adásvételi szerződés hatálytalanságát.

Megállapította, hogy a kölcsönszerződés lejáratát 2008.április 12.napja. Ugyanakkor a II-III-IV.r. alperesek az adásvételi szerződést 2008.július 18.napján kötötték meg a **Helység 1 ...1 (...1.hrsz.)** ingatlanra. Ezt az ingatlant a kölcsönszerződésben a II.r. alperes ajánlotta fel a kölcsönkövetelés fedezeteként, a felperessel azt terhelő jelzálogjogot alapítottak, melynek ingatlan-nyilvántartási bejegyzése épp az adásvétel folytán hiusult meg.

A kölcsönkövetelés emiatt behajthatatlanná vált, egyértelműen mutatja az a tény, hogy az I-II.r. alperesek az általuk is elismert 5.200.000 forintot, valamint a törvényes mértékű késedelmi kamatokat ugyan elismerték, de önkéntes teljesítés részükről nem történt.

Közeli hozzátartozóról lévén szó a Ptk.203.§./2/ bekezdésében írt törvényi vélelemmel szemben a bizonyítás az alpereseket terhelte. Ezen bizonyítási kötelezettségüknek azonban nem tudtak eleget tenni, a III-IV.r. alperesek rosszhiszeműsége mellett felállított törvényi vélelmet megdönteni nem tudták.

Az ítélet ellen a felperes fellebbezést nyújtott be, melyben a Pp.253.§./2/ bekezdés II.fordulata alapján kérte az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását akként, hogy az ítéletábra állapítsa meg a **helység 3-i ...1.hrsz-ú** ingatlan az I. és V.r. alperes házastársi közös vagyonként szerezte meg, és kötelezze az V.r. alperest is az I-II.r. alperessel együtt egyetemlegesen a kölcsön visszafizetésére, továbbá 2008.április 13-tól az ítélet rendelkező részében meghatározott kamat megfizetésére. Igényt tartott az V.r. alperessel szemben a másodfokú perköltség megfizetésére.

Fellebbezésének indokolása szerint a megyei bíróság a jogkérdést összetettségében és részletezettségében rendkívüli aprólékosan értékelte és mérlegelte. Tévedett azonban az V.r. alperes tekintetében a kereset elutasításakor.

A peres eljárásban az V.r. alperes egyetlen alkalommal sem jelent meg a tárgyaláson, csupán egy beadványt küldött, amelyben arra hivatkozott, hogy 2009.év elején elvált az I.r. alperestől.

Álláspontja szerint a Csjt.30.§./2/ bekezdése törvényi vélelmet állít fel, ezt a vélelmet azonban meg lehet dönteni. Márpedig a bíróság előtt rendelkezésre álló iratok alapján ez a törvényi vélelem egyértelműen megdőlt. Ennek alátámasztásául az alábbiakra hivatkozott. Az I.r. alperes a 2009.szeptember 18-án kelt előkészítő irat 3.oldalán előadta: „A jelen per tárgyát képező kölcsön felvételére a **helység 3-i** közös ingatlanunk megvásárlása érdekében volt szükség, tudott a kölcsön tényéről (V.r. alperes) és arról is, hogy a megvásárolandó ingatlanunk a szerződésben fedezetül felajánlásra került”.

Ugyanezen beadvány 3.oldalán az I.r. alperes előadta: „V.r. alperessel sajnos nem tudtam érdemi egyeztetést folytatni annak érdekében, hogy a **helység 3-i** ingatlannak a per tárgyát képező kölcsön fedezetéül való felajánlásához jelen perben is hozzájáruljon, mivel minden nemű velem való kommunikációtól elzárkózik...”. Ezen túlmenően rendkívül nyomós indok a 2008.február 12-én kelt a per tárgyát képező kölcsön és jelzálogjog szerződés. A **helység 3-i ...1.hrsz-ú** ingatlan hiteles tulajdoni lapjának első oldala alapján megállapítható, hogy az V.r. alperes a **Helység 1-i** Földhivatalhoz 2008.február 13-án nyújtotta be az adásvételi szerződést és a kérelmet. Így álláspontja szerint az összefüggés egyértelmű, egy nappal az után, hogy szerződést kötünk, jelzálogjog biztosítékot ad, mint szerződést biztosító mellékkötelezettség és másnap pedig más a vevő, hogy azt ne lehessen terhelni.

Hangsúlyozta, hogy az ítélet indokolásában elsikkadt az alperesi oldal által bejelentett tanú is kifejezetten nyilatkozott arra, hogy az I. és V.r. alperes miként és hogyan lakott együtt **Helység 2-en** a ... utcában, ahol felkereste őket. Megítélése szerint döntő bizonyíték a 2008.augusztus 14-én szombathelyen kelt, külföldi bankkal megkötött kölcsönszerződés, amelyben adósként szerepel az I. és az V.r. alperes és a **helység 3-i** ingatlant ajánlják fel biztosítékkul. Ez az okirat is bizonyítja, hogy az I. és V.r. alperes között fennáll a biztosítékba adás erre az ingatlanra.

A fellebbezési tárgyaláson kiemelten hivatkozott arra, hogy a fellebbezésben részletezett dátumokat és az egyes cselekményeket egybevetve már megállapítható a tudatos megtévesztés és a fedezet elvonás. A döntő bizonyíték erre, hogy az I. és V.r. alperes a kölcsönszerződés megkötése után házastársként osztrák banktól kölcsönt vettek fel.

Az ítélet tábla a fellebbezést a Pp.253.§./3/ bekezdése alapján a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálta el és az alábbiak szerint alaptalannak ítélte.

Az ítélet tábla álláspontja szerint a megyei bíróság az elsőfokú eljárás adatait a Pp.206.§-ában foglalt elveknek megfelelően értékelve megalapozott tényállást állapított meg és az ebből levont jogi következtetése is érdemben helyes az alábbi eltérő, illetve kiegészítő indokolással.

Nem vitatott tény, hogy a felperes, valamint az I. és II.r. alperesek között 2008.február 12.napján kölcsönszerződés jött létre és a kölcsön visszafizetésre nem került.

A Csjt.30.§./2/ bekezdése szerint bármelyik házastársnak a vagyonközösség fennállása alatt kötött, az előbbi rendelkezés alá tartozó visszerthes ügyletét a másik házastárs hozzájárulásával kötött ügyletnek kell tekinteni, kivéve, ha az ügyletkötő harmadik tudott,

vagy a körülményekből tudnia kellett arról, hogy a másik házastárs az ügylethez nem járult hozzá.

A fent hivatkozott törvény vélelmet állít fel amellet, hogy a vagyontközösség fennállása alatt az egyik fél által kötött ügylethez a másik házastárs hozzájárul. A vélelem megdönthető. A szerződésben részt nem vevő házastárs az ő felelősségével kapcsolatos vélelmet akkor döntheti meg, ha bizonyítja hozzájárulásának hiányát és azt, hogy erről a szerződést kötő harmadik személy tudott, vagy tudnia kellett. Önmagában az ügyletkötésben való részvétel hiánya nem alapozza meg a hozzájárulás hiányát. A vélelem megdöntésére alkalmas tényekre az ügyletkötés a per tárgyát képező kölcsönszerződések létrejöttének időpontjában kell fennállniuk. Ugyanakkor az ügyletkötésben részt nem vett házastárs felelőssége a Csjt.30.§./3/ bekezdése alapján korlátozott, mivel a házastársa által kötött ügyletért harmadik személlyel szemben a közös vagyontból reá eső rész erejéig felel.

A felperes módosított keresetében annak megállapítását kérte, hogy a **helység 3-i ...1.hrsz-**ú ingatlan az I. és V.r. alperesek, mint házastársi közös vagyont szereztek.

E vonatkozásban az V.r. alperes arra hivatkozott, hogy azért nem felel az I.r. alperes - volt házastárs - által kötött ügyletért kölcsönszerződésért, mivel közöttük az életközösség 2005.novemberében megszűnt, azóta külön élnek. Így házastársi vagyontközösség ezt követően nem állt fenn közöttük. A perbeli **helység 3-i ...1.hrsz-**ú ingatlan pedig a különvagyonát képezi.

Ezen V.r. alperesi védekezésre figyelemmel a megyei bíróság helyesen vizsgálta azt, hogy az I. és V.r. alperesek között fennállt-e a házastársi életközösség és vagyontközösség a kölcsönszerződés 2008.február 12.napján történt megkötésekor.

A jelen peres iratokhoz csatolt, a **Helység 1-i** Városi Bíróság 7.P.20.018/2009.számú iratainak tartalma alapján tényként állapítható meg, hogy az V.r. alperes a házasság felbontása iránti perben keresetlevelében az életközösség megszakadásának időpontját 2005.novemberében jelölte meg és rögzítette, hogy az I.r. alperes ekkor elköltözött az ő szülei tulajdonát képező **Helység 2, ...1. szám** alatti házból, ahol az utolsó közös lakóhelyük volt. Ugyanakkor az 5.sorszámú jegyzőkönyv második oldalán a jelen per alperese - mint felperes - szintén azt adta elő, hogy az életközössége az I.r. alperessel 2005.novemberében szakadt meg és ekkor az alperes önként elköltözött a szülei által biztosított lakásból, ahol szívésségi lakáshasználók voltak. Az alperes személyesen úgy nyilatkozott, hogy „a felperes által elmondottak megfelelnek a valóságnak, azt különösebben nem kívánom kiegészíteni”. (5.sorszámú jegyzőkönyv második oldal, negyedik bekezdés)

Ugyanezen perben a keresetlevelél mellékleteként becsatolásra került **"D"** ügyvéd által ellenjegyzett, 2007.november 26.napján kelt „vagyontközösséget megszüntető szerződés” is. Ezen szerződés 1.pontja szerint „A feleség 2007.október 7.napján adásvételi szerződést kötött a **helység 3-i ...1.hrsz-**ú, belterületi ingatlan vételére vonatkozóan”. A 2.pontban rögzítették, hogy „Feleség a jelen okiratban nyilatkozik, hogy a megszerzendő ingatlan kizárólag különvagyonát fogja képezni, amely ingatlan különvagyonai jellegét a férj jelen okiratban elismeri, s az ingatlanra semmilyen jogcímen nem tart igényt a jövőben sem.” Ezen szerződés még 3. és 4.pontot is tartalmazott, de az jelen per szempontjából relevanciával nem bír. Ezt a szerződést az I. és az V.r. alperesek aláírták.

A megyei bíróság a perben tanúként meghallgatott **"B"** vallomása alapján helyesen állapította meg, hogy a tanú bizonyossággal nem tudott a körben nyilatkozni, hogy az I. és V.r. alperesek ténylegesen együtt éltek-e, mivel annyira nem volt jó baráti viszonyban velük, nem ismerte a magánéletüket (16.sorszámú jegyzőkönyv 8.oldal utolsó bekezdés). Így ezen tanú vallomása nem alkalmas a közokiratba foglalt életközösség megszakadása időpontjának a megdöntésére.

Az ítélet tábla álláspontja szerint ítéleti bizonyossággal nem állapítható meg, hogy az I. és V.r. alperesek a kölcsönszerződés megkötésekor - 2008.február 12. - házassági életközösségben, illetve vagyonközösségben éltek.

Az ítélet tábla álláspontja szerint az esetben, ha esetleg meg lehetne állapítani, hogy az I. és V.r. alperesek házassági életközössége a kölcsönszerződés megkötésekor fennállt, akkor sem lenne jelen perben megállapítható a felperes módosított keresetének megfelelően, hogy a **helység 3-i ...1.hrsz-ú** ingatlan az ő házastársi közös vagyonuk lenne, hiszen a bontóperi iratokhoz becsatolt 2007.november 26. napján kelt vagyonközösséget megszüntető szerződés 1. és 2.pontja értelmében ez az ingatlan kizárólag az V.r. alperes tulajdonát képezi és a különvagyoni jellegét az I.r. alperes is elismerte. A vagyonközösséget megszüntető szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt ez ideig peres eljárás kezdeményezésére nem került sor, jelen pernek sem volt tárgya, azt érvényesnek kell tekinteni. A Csjt. 30.§./2/ bekezdése pedig a házastárs különvagyónára nem alkalmazható, arra nem terjed ki.

Az ítélet tábla nem osztotta a felperes azon fellebbezési érvelését, hogy az osztrák bankkal megkötött kölcsönszerződés alapján is megállapítható, hogy az I. és V.r. alperesek együtt éltek, így a **helység 3-i** ingatlan közös vagyon.

A **Helység 1i** Körzeti Földhivatal által 18.sorszám alatt megküldött az I. és V.r. alperesek és a **"E"** osztrák bankkal 2008.augusztus 14.napján megkötött kölcsönszerződés A/1.pontjában nem szerepel, hogy az alperesek házastársak lennének, csak az a kitétel, hogy „egyetemleges adósok”. A B/1.pont szerint pedig az V.r. alperes tulajdonát képező a **Helység 3 ...1.hrsz.** alatt nyilvántartott, **Helység 3, ...1szám** alatti ingatlanon keretbiztosítéki jelzálogjog került alapításra. Az a tény, hogy az alperesek egyetemleges adóstársakként vették fel a kölcsönt még az együttélésüket, illetve az életközösség fennállását nem igazolja. Ezen szerződés megkötésére már a perbeli kölcsönszerződés megkötése után került sor.

Önmagában az a tény, hogy az V.r. alperes személyesen nem jelent meg a tárgyaláson a felperes keresetének a jogalapját e körben nem alapozza meg.

Az ítélet tábla a megyei bíróság ítéletének rendelkező részét a végrehajthatóság érdekében csupán pontosította.

Az ítélet tábla mindezen kiegészítő indokolással a megyei bíróság érdemben helyes ítéletét a Pp.253.§./2/ bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban a felperes teljes egészében pervesztes lett, ezért a Pp.78.§./1/ bekezdése alapján őt kötelezte az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illeték megfizetésére, figyelemmel az Itv. 59.§./1/ bekezdésére is.

A másodfokú eljárásban az V.r.alperesnek költsége nem merült fel, ezért e tárgyban az ítéltábla nem rendelkezett.

Győr, 2010. évi november hó 18. napján

Dr.Ábrahám Éva sk.
a tanács elnöke

Dr.Vass Mária sk.
előadó bíró

Dr.Szalay Róbert sk.
bíró